

előfordul, hogy nem érkeznek meg idejében a lap. gondot okozott az ötnapos munkahét megszervezése is, elsősorban a hétvégi újsághordásnál. a dolgozók döntő többsége azonban - külön díjazásért - alkalmi munkaként vállalta, hogy széthordja az újságot szombat és vasárnap hajnalban. a hiányzókat családtagjaik, illetve diákok helyettesítik. panaszra ad okot időnként a lapok üdülőhelyre történő utánküldése is, de emiatt nem elsősorban a postások hibáztathatók.

/folyt. köv./ ig
00.10 081083 2071

--

sb0002 4 150 mtib1002

több a lapkézbesítő, ... /2. rész/

az olvasók gyakran nem tudják, hogy legalább hat nappal előbb kell bejelenteni a címváltozást, s többször pontatlan az új cím megjelölése is. a kifogások egy része amiatt érkezik, hogy szakadtan, néha hiányosan kapják meg újságaikat az előfizetők. ennek oka nem ritkán az, hogy szűkösek a levélszekrények, nagyobb alakú, vagy több újság alig-alig fér beléjük, nem zárható, így idegenek is hozzáférhetnek a betett lapokhoz. átmeneti gondokat okoz az is, amikor helyettesítik az állandó kézbesítőt, vagy új ember veszi át a körzetet. az előfizetők nem örülnek annak sem, hogy - néhány év óta - nem viszik fel az újságot a kézbesítők az emeleti lakásokba. a posta mentségére legyen mondva: a lapkihordók 70 százaléka nő, akik nem szívesen cipelik fel a nehéz táskát a magas emeletekre.

a posta törekszik arra, hogy a fővárosban, illetve az öt nagyvárosban még 8 óra előtt, a többi városban 10 óráig, a falvakban pedig délig befejezzék az újságok házhoz szállítását. ez - főként vidéken - még nem minden esetben sikerül, ám az utóbbi időben mindenhol javulás tapasztalható. bevált az ugynevezett támpont-kézbesítés az apróbb helységeken: több mint ezer motorizált kézbesítő juttatja el naponta az újságokat a falvakba: az iskola, vagy a bolt előtti támpontra és a tanyavilágba. /nem is olyan régen a tanyákra hetente kétszer jutott el az újság, s vasárnap egyáltalán nem volt kézbesítés./

a megjelenő sajtótermékek kisebbik részét - csaknem 500 millió lapot - alkalmanként vásárolják meg az olvasók. magyarországon jelenleg 33 ezren foglalkoznak hírlapárusítással, közülük 15 ezren postás dolgozók, a többiek alkalmi munkavállalók, üzemi sajtófelelősök, szövetkezeti boltok eladói, diákok. az árusítóhálózat igen kiterjedt, az országban több mint 20 ezer helyen

lehet újságot vásárolni, s általában a választék is megfelelő. egy kétezres lélekszámú faluban ma már 80 féle lapot kaphatnak az olvasók, míg régebben mindössze 3-4 újságot találhattak a postahivatalok pultjain. a példányszám okoz időnként gondot: nincs mindig kellő összhang a kereslet és a kínálat között. jobban figyelembe kellene venni, hogy milyen helyi-, vagy közérdeklődésre számotartó témáról írnak a lapok, s ennek függvényében emelni esetenként a példányszámot.

/folyt. köv./ ig
00.11 081083 2310

--

sb0003 4 150 mtib1003

több a lapkézbesítő, ... /3. rész/

posta szándékában áll, hogy lehetőleg a nap minden szakában kaphassanak újságot az érdeklődők - emiatt tovább bővítik a nem postai árusítóhelyek számát. az elmúlt évben például ezer új helyen kezdtek árusítani, főként élelmiszerüzletekben, szállodákban, vendéglőkben, cukrászdákban. ezeken a helyeken nemcsak hétközben, hanem szombaton és vasárnap is újsághoz juthatnak az olvasók. a kedvező visszhang arra ösztönzi a postát, hogy mind több vendéglátóhelyet kapcsoljon be a lapterjesztésbe. emellett új postai pavilonokat is építenek, elsősorban metro-állomások, autóbusz-pályaudvarok közelében.

új kezdeményezése volt a postának az elmúlt évben a becsületkasszás újságárusítás, de keserves tapasztalatokat hozott. a fővárosban kísérletképpen felállított újságosdobozok többségét megrongálták, a lapok 70 százalékát fizetés nélkül vitték - viszik - el az „olvasók”, ennek ellenére a posta még nem adta fel a harcot: az idén vidéken 100 újabb becsületkasszás újságárusítóhelyet létesítettek a forgalmasabb helyeken. /mti/

bi/mi/ig sl hgy

00.11 081083 1098

--

sb0004 4 130 mtib1004

a kisz is kezdeményezte - módosítják az iskolai házirendeket
/1. rész/

1983. október 8. - ezekben a hónapokban az ország valamennyi középfoku tanintézetében felülvizsgálják és módosítják az iskolai házirendet. erre a munkára mindenütt kétévenként kerül sor, eddig azonban a felülvizsgálatot nem egyidőben szervezték valamennyi oktatási intézménynél. az idén egységessé váló házirendmódosítást az tette szükségessé, hogy az ötnapos tanítási hét bevezetése miatt átalakult az iskolák belső élete. a felülvizsgálatot a kisz központi bizottsága is kezdeményezte, hiszen tapasztalatai szerint sok házirend nem felel meg az egyes iskolatípusok életét szabályozó rendtartások betűjének és szellemének. a rendtartásokban - tanulóközösség és az ifjúsági szervezet címszóval - külön paragrafus tucatnyi pontja foglalkozik az ifjúsági szervezet jogaival, az iskolai házirendekbe azonban nem épültek be azok a jogok, lehetőségek, módszerek, amelyek révén a tanulók - az uttörőmozgalom és a kisz szervezetében tevékenykedve - részt vehetnek az intézmény életének alakításában, az iskolai közösség formálásában.

szivi józsef, a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló tanácsának titkára az mti munkatársának elmondta, hogy a kisz kb igyekezett felkészíteni az iskolai kisz-szervezeteket az ideai házirend-módosításokra.

- utmutatót állítottunk össze, amelyet elküldtünk valamennyi középfoku tanintézet kisz-szervezetének és igazgatójának. az utmutatóban közreadtuk a kisz kb intéző bizottságának véleményét az iskolai házirendekről, felhívtuk a figyelmet a rendtartások előírásaira, s néhány szempont kiemelésével igyekeztünk segítséget nyújtani a kisz-szervezeteknek.

fontos előírás, hogy a házirendet mindenütt a kisz-szervezet egyetértésével hagyhatja csak jóvá a nevelőtestület. ez gyakorlatilag közös döntést jelent, komoly felelősséget róva az iskolai kisz-bizottságokra.

mivel a házirendek a tanulók iskolai életét szabályozzák, elengedhetetlen, hogy e közösség lehetőségeinek, igényének, hagyományainak alapos elemzése után dolgozzák ki azt a követelményrendszert, amely biztosítja a hatékony munkát, a színes, tartalmas diákéletet. sok évtizedes tapasztalat az is: az iskolai fegyelem megszilárdítását akkor szolgálja a házirend, ha a benne megfogalmazott magatartási szabályokkal a tanulók azonosulni tudnak.
/folyt. köv/

sr/ka/mz

00.12 081083 2373

sb0005 4 130 mtib1005

a kisz is kezdeményezte ... /2. rész/

ma már ugyancsak nélkülözhetetlen, hogy az iskolai „alkotmányok”, rögzítsék a kisz-szervezetek jogait. egyebek között azt, hogy a kisz önállóan dönthet az iskolai diákügyelet megszervezésében, maga határozhatja meg a társadalmi erőforrásokból szervezett diákkörök számát és jellegét, egyetértési joga van az ifjúságot közvetlenül érintő jogszabályok alkalmazásánál a házi tanulmányi versenyek megrendezésénél és olyan gyakorlati kérdésekben is, mint például a társadalmi munka szervezése. ki kell kérni az iskolai kisz-vezetők véleményét a nevelő-oktató munkáról, a tanulók szociális és egyéb juttatásának odaitéléséről, az iskolai költségvetés néhány tételéről. mindez a papíron eddig nem rögzített jogoknak csupán egy része.

jó alkalmat teremt a házirendek módosítása arra is, hogy a már elavult, vagy pontatlanul, hibásan megfogalmazott előírások kikerüljenek az iskolai házi jogszabályokból. így például remélhetőleg hamarosan hiányozni fog az egyik vidéki iskola házirendjéből az a szabály miszerint „iskolánk tanulói nem látogathatják az éttermeket, cukrászdákat, vendéglőket iskolai engedély nélkül, kivéve, ha ott valamit fogyasztanak.,,

a házirend módosításához a kisz-vezetők összegyűjtik a tanulók javaslatait. a diákok véleményét időben eljuttatják az iskola vezetéséhez, ezzel is segítve a módosítást előkészítő munkát. a tantestületi ülés elé kerülő javaslatot az iskolai kisz-bizottságok megvitatják, s a nevelőtestületi ülésen - egyetértési jogukat gyakorolva - mondják el véleményüket.

nyilvánvaló, hogy az elkövetkező időszak feladata nemcsak a paragrafusok megfogalmazása: ki kell dolgozni a jogositványok megvalósításának rendszerét is, vagyis az iskola és a helyi kisz-szervezet vezetőinek közösen kell megállapodniuk: hogyan élhetnek majd lehetőségeikkel a diákok, miként gyakorolhatják jogaikat. /mti/

sr/ka/ag/mz hgy

00.12 081083 1918

sb0006 4 150 mtib1006

jól haladnak az őszi munkák

1983. október 8. - október elején felemás helyzet alakult ki a mezőgazdaságban: az időjárás kedvez a betakarításnak - a jó időt alaposan ki is használják üzemek - , ugyanakkor azonban hiányzik a csapadék és ez másfelől gondokat okoz.

a betakarító gépek zavartalanul dolgoznak a kukoricatáblákban, a termés felét országsszerte letörték, a fontos takarmánynövény jórésze már a szedett tárolókban van. a szárítás ezuttal nem okoz gondot, a természet gondoskodott arról, hogy a szemek kiszikkadjanak, s így nem kell a költséges, drága olajat használni a szárítóberendezésekben. a cukorrépa harmadát szedték fel, a tavalyihoz képest ezzel a munkával valamivel előbbre vannak a mezőgazdasági nagyüzemek, s az elmúlt évhez képest a cukorfok kedvezőbben alakult. a meleg, napsütéses időjárás jótékony hatással volt a cukorképződésre. a napraforgó betakarítása befejeződött, 284 ezer hektáros területről az arató-cséplőgépek „lehozták”, a magot, amelynek jó része már a gyári raktárakban, illetve a feldolgozó vonalakon van. a burgonya szedése sem ad már sokáig munkát, a termőterület több mint 90 százalékaról már biztonságos helyre szállították a gumókat.

zavartalan a munka a gyümölcsösökben is. az alma hárommegyedét szedték le. a szőlő szüretelése most adja a legtöbb munkát, a termőterületnek csaknem felén végigmentek már a szedőbrigádok. a zöldségtermelők az áru nagyrésztét már biztonságba helyezték, már csak az őszi betakarítású káposztafélék utolsó tételét kell lehozni a földekről, ezt a munkát nem sürgeti az időjárás, úgyhogy a gazdaságok más fontosabb munkákra vonták össze az erőket.

a száraz talaj előkészítése gondot okoz, a szántó traktorok csak nehezen boldogulnak, a puszkapor-száraz földeken. a talaj elmunkálása a szokásosnál most több energiát emészt. ugyanúgy nagy gonddal kell eljárni a vetéseknél, hiszen a száraz talajban a magok elhelyezése nagy szakértelmet kívánt, és mindenekelőtt alapos szakmai előkészítő munkát. a vetéssel mégis jól haladnak a gazdaságok, a búzának mintegy ötödét vetették el, a rozsnek hárommegyedrésztét. az őszi mélyszántás, amely most szintén a szokásosnál nagyobb vonóerőt igényel, nem szenved késedelmet, a kijelölt terület negyedén már végigmentek a traktorok. /mti/

jf/ka/ig hgy

00.13 081083 2293

sb0007 4 160 mtib1007

jubileumi kötet /1. rész/

1983. október 8. - századik kötetéhez érkezett az akadémiai kiadónál megjelenő „értekezések a történelmi tudományok köréből”, című sorozat. a századik kötet bolla ilona tanulmánya: „a jogilag egységes jobbágyosztály kialakulása magyarországon”, a jubiláris publikálással a közelmúltban elhunyt bolla ilona emléke előtt tiszteleg a kiadó. a munka a magyar parasztság árpád-kori és xiv. századi történetét új megközelítéssel tárgyalja. bemutatja a királyi, az egyházi és a világi birtok termelőinek életét, helyzetük több mint 3 évszázados változását.

a sorozat szerkesztői az mti tudósítóját tájékoztatva elmondták, hogy a mostani könyvfűzér tulajdonképpen új sorozat, hiszen a régi 1866-ban indult, hunfalvy jános, szilágyi sándor és mások szerkesztésében: 1947-ig 26 kötete jelent meg. ekkor 10 éven át szünetelt, majd 1957-ben hajnal istván professzor tanulmányával indult újra, s negyedszázad után érkezett a 100. kötethez. a mostani sorozat céljai lényegében ma is megegyeznek a múlt században indultával: akkor is, most is azt a feladatot vállalta, hogy kötetekben olyan tanulmányokat adjon közre, amelyek terjedelme meghaladja a folyóirat-közlemények, de nem éri el az önálló monográfiák „tűrésségét”, általában történelmi rész kérdéseket dolgoznak fel, tudományos alapossággal. tartalmilag - a kor történelmi érdeklődésének megfelelően - zömmel a feudalizmus kori kérdések kaptak hangsúlyt, a szerkesztők azonban arra törekednek, hogy a legújabb kori történelmi kérdések is megjelenjenek a könyvfűzérben.

a tanulmányok szerzői között igen sok a fiatal, pályakezdő történész, akiknek az „értekezésekben”, való megjelenés adta szinte az első jelentős publikálási lehetőséget. az eddig megjelent 100 kötet szerzőinek a fele - a megjelenéskor - 30 év alatti történész volt.

a jubileumi kötetrel egyidőben került az üzletbe a sorozat 99. kötete is, baksay lászló „a munkaerőhelyzet alakulása és a munkanélküliség felszámolása magyarországon /1945-1949/”, című tanulmánya. a kötet foglalkozik egyebek közt a felszabadulás utáni munkaerőhelyzet alakulásával, a munkaerőgondok megoldására tett erőfeszítésekkel, s a stabilizációt követően kialakult munkanélküliség okainak bemutatásával. /folyt.köv/ ig/mz
00.14 081083 2267

sb0008 4 160 mtib1008

jubileumi kötet /2. rész/

elemzi a munkanélküliek különféle rétegeinek, így a nőknek és a fiataloknak helyzetét, foglalkozik politikai pártok állásfoglalásaival, az állami intézkedésekkel és az egyéni kezdeményezésekkel.

már a nyomdában van a 101. kötet kézírata is: ez magyar eszter munkája „a feudalizmus kori erdőgazdálkodás az alsó-magyarországi bányavárosokban /1255-1747/, címmel. a tanulmány a korabeli három legjelentősebb felső-magyarországi bányaváros - körmöcbánya, selmecbánya, besztercebánya - erdőgazdálkodását kíséri figyelemmel a feudalizmus korában, a városok kialakulásától kezdve a xviii. századig. /mti/

km/mi/ag/mz hgy

00.14 081083 0662

-.-

sb0009 4 160 mtib1009 /közönségszolgálat/

a tit természettudományi stúdió programjából

1983. október 8. - a gyümölcsfák gyökerein élősködő gombákat ismerteti végheyl klára október 10-én, hétfőn a tit természettudományi stúdiójában, a gombász szakkör rendezvényén. a 25 országban 50 nap alatt című sorozat újabb részében koppenhágától helsínkiig kalauzolja el az érdeklődőket színes diaképekkel illusztrált előadásában náda nagy ferenc.

kedden az almástermésűek növényvédelméről lesz szó a kistermelői tanfolyam második foglalkozásán. a tudományos-fantasztikus klub rendezvényén a korszerű haditechnika elemeivel ismerkedhetnek meg a stúdióba látogatók. az alpesek városairól - egyebek közt salzburgról, innsbruckról, garmisch-partenkirchenről, zürichről és luzernről - tart zenével is aláfestett, színes diaképes előadást batizi lászló.

xv-xvii. századi térképeinket mutatja be a térképbarátok köre rendezvényén szerdán fallenbeachl zoltán. a gombász szakkör alapfoku gombaismerői tanfolyamot tart ezen a napon. a kanadáról szóló - színes diaképekkel illusztrált - előadásorozat második részében québec tartományt, a mount tremblant nemzeti parkot, a szent lőrinc folyó völgyét és a gaspé-félszigetet mutatja be miczek györgy egyetemi adjunktus.

csütörtökön folytatódik a kamerával mediterrán tájakon című sorozat. ez alkalommal caprira, a szépség szigetére vezeti el az érdeklődőket szondra tiber zenés, színes filmvetítéses, audiovizuális műsorában. a természetfényképezés kulisszatitkaiba pillanthatnak be a látogatók perlaky lászló vezetésével. ezen a foglalkozáson egyebek közt a színszűrőkről és egyéb kiegészítő felszerelésekről, valamint a téma, a világítás megválasztásáról lesz szó.

az ország-világjárók baráti körének rendezvényén bulgária tájaira kalauzolja el az érdeklődőket csathó istván, színes diavetítéssel egybekötött előadásában. a zöldségtermesztés betonon című kistermelői tanfolyam /17 órakor kezdődő!/ foglalkozásán a melegigényes zöldségfajok termesztését ismertetik. a nyolcezer méteres csucok világáról láthatnak érdekes diaképeket a stúdió látogatói a magyar hegymászó szövetség pénteki rendezvényén.

a programok 18 órakor kezdődnek. /mti/

na/ka/ig ag hgy

00.15 081083 2195

-.-

sb0010 4 160 mtib1010

pályaválasztási hetek a fővárosban /1. rész/

1983. október 8. - az általános iskolák felső tagozatosai, a középiskolások, illetve a szülők és a pedagógusok részletesen tájékozódhatnak a továbbtanulási lehetőségekről október 20. és december 20. között a budapesti pályaválasztási hetek programjain.

a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya, a hazafias népfront budapesti bizottsága, a kisz budapesti bizottsága és a fővárosi pályaválasztási intézet két hónapos rendezvénysorozatának célja, hogy a diákok megismerjék az egyes szakmákat, a gimnáziumi képzés új rendszerét, s így megalapozottabban dönthessenek arról, milyen pályát, foglalkozást választanak. a pályaválasztási hetek alatt a szakképző intézmények - szakmunkásképző intézetek, szakközépiskolák - minden személyesen érdeklődő diákot és szülőt készséggel fogadnak a pályaválasztási tanácsadó című kiadványban megjelölt időpontokban. ezekre a tájékoztatókra azért is érdemes elmenni, mert 17 szakmában középiskolai végzettséghez kötik a továbbtanulást, s 127-ben rövidített uton, két év alatt lehet nappali tagozaton szakmunkásbizonyítványt szerezni.

élményszerűen bővíthetik az egy-egy pályával kapcsolatos ismereteiket az érdeklődők a szakképzés, szakoktatás a fővárosban című kiállításon, a magyar munkásmozgalmi múzeumban. a tárlat 15 szakmacsoportba gyűjtve - gépek, modellek, makettek, vizsgamunkák, tankönyvek segítségével - mutatja be a szakmunkásképzés budapesti lehetőségeit. a kiállításhoz kapcsolódva rendezik meg október közepétől december közepéig - pénteki és szombati napokon - a budavári palota a épületében a bemutatkozunk című pályaválasztási rendezvénysorozatot: októberben egyebek közt a közlekedési, a szállítási, a vegyipari, az egészségügyi, a híradástechnikai szakmákkal ismerkedhetnek meg a tanulók.

a fővárosi egyetemek és főiskolák november 14. és december 16. között, ugynevezett nyitott heteken látják vendégül az érdeklődő gimnazistákat és szakközépiskolákat. az oktatók bemutatják intézményük képzési rendszerét, hasznos tanácsokat adnak a felkészüléshez a felvételi vizsgára, tájékoztatnak a bejutási esélyekről, a felvételi követelményekről, a várható elhelyezkedési lehetőségekről. az egyetemi-főiskolai nyitott heteken közös kerekasztal-beszélgetéseket, fórumokat is szerveznek a diákok és a tanárok számára. /folyt. köv./

na/mi/mz

00.15 081083 2364

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

pályaválasztási hetek a fővárosban /2. rész/

az általános iskolák osztályfőnökeinek és pályaválasztási felelőseinek október 20. és november 20. között tájékoztatókat tart a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya. a munkásmozgalmi múzeumban szervezendő ankétokon a fővárosi szakképzési lehetőségekről, a népgazdaság szakemberigényeiről, a gimnáziumok új munkarendjéről, a beiratkozási körzetekről, valamint a beiratkozás üteméről szerezhetnek ismereteket a pedagógusok. /mti/

na/mi/ag/mz hgy

00.16 081083 0511

-.-

sb0012 4 160 mtib1012

zenei előrejelzés késő őszre /1. rész/

1983. október 8. - honegger oratóriumát október 29-én, a zeneakadémián ferencsik jános vezényletével a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekara és énekkara adja elő. honegger 1921-ben komponálta a „dávid királyt”, amelynek műfaját eredetileg a drámai zsolttár meghatározást adta. a zenetudomány azonban ezt „nem fogadta el”. a szakértők szerint a dávid király - oratórium: azzá teszi a zenei tartalom s a mű drámai felépítése.

az őszi hónapok kiemelkedő eseményének ígérkezik leonard bernstein budapesti vendégszereplése. a világhírű zeneszerző és karmester november 15-én és 16-án az erkel színházban vezényli a bajor rádió szimfónikus zenekarát. a két hangversenyen elhangzik bernstein divertimento zenekarra című kompozíciója is. a mű 1980-ban keletkezett a boston symphony orchestra százéves fennállásának tiszteletére. a szerző a bostonban eltöltött fiatalságára, első zenei élményeire emlékezik a kompozícióban, amely két hangra építkezik, a bostont jelentő „b”, -re és a centenáriumra utaló „c”, -re. ebből a témamagból alakul ki a nyolc, egyenként egy-két perces táncjáték, alkalmat nyújtva a szólistáknak képességeik bemutatására.

november 29-én a zeneakadémián wolfgang gönnenwein vezényletével a ludwigsburgi fesztiválzenekar és a délnémet madrigálkórus előadásában felhangzik beethonven „missa solemnis”, -a. beethoven d-dur miséje 1819 és 1823 között, négy évig készült: 1824-ben - szentpétervárott mutatták be. a missa solemnis középpontjában az ember áll, s az egyes tételek zenei megfogalmazásából kitűnik, hogy noha a címe mise, valójában világi kompozíció. ez a tény és a mű terjedelme indokolja, hogy hangversenytermekben, nem pedig templomokban hallható. az előadás karmestere, wolfgang gönnenwein, 1958 óta vezeti a délnémet madrigálkórust. 1972-ben gönnenwein lett az évente megrendezésre kerülő ludwigsburgi kastély ünnepségek vezetője. a missa solemnis egyik fő műsorszámuk.

/folyt.köv/ ig
00.17 081083 1995

-.-

sb0013 4 160 mtib1013

zenei előrejelzés késő ősze /2. rész/

ha:ndel messiás című oratóriumát december 22-én a zeneakadémián Lukács Ervin dirigálásával a magyar állami hangversenyzenekar és a budapesti kórus adja elő. ez egyúttal az első koncertje a decemberben induló, öt hangversenyből álló oratóriumokat bemutató sorozatnak. a drámai költeményt ha:ndel 1741-ben, 56 éves korában Londonban írta 23 nap alatt. az 1742 áprilisi dublini bemutatóján óriási sikere volt, ha:ndel londoni ellenségei néhány előadás után mégis betiltották. 1750-től haláláig ismét játszották minden esztendőben, az előadásokat a vak mester maga vezényelte az orgona mellől. /mti/

mb/ig ag hgy

00.17 081083 0666

--

sb0014 4 150 mtib1014 /közönségszolgálat/

vonatpótló autóbuszok

1983. október 8. - a MÁV értesíti az utazóközönséget, hogy a jövő héten pályafelújítási munkálatok miatt egyes vonalszakaszokon autóbuszokkal bonyolítják le a vasuti forgalmat.

október 10-én Pécs-Szentlőrinc állomás között a Pécsről 12.45 és 14.30 órakor, a Dombóvárról 11.20 órakor induló;

október 10-től 13-ig Mezőpeterd-Biharkeresztes között a Püspökladányból 10.25, 12.32 és 14.19 órakor, a Biharkeresztesről 12.24 és 13.49 órakor induló;

október 10-től 14-ig Kiskunfélegyháza-Petőfiszállás között a Szegedről 12.05 órakor induló;

Városlőd-Kislőd - Herend között a Szombathelyről 10 és 11.15 órakor, a Budapestről 6.20 órakor induló;

Balatonfüzfő-Balatonfüred között a Tapolcáról 8.15 és 10.35 órakor a Budapestről 7.25 órakor és a Balatonfüzfőről 13.15 órakor induló;

október 11-én Balatonszabadi-Sóstó - Siófok között a Budapestről 8 órakor induló;

október 11-én és 12-én, Eger-Csokvaomány között, valamint október 13-án Eger-Felnémet között az Egerből 7.10, 7.15, 10 és 14.40 órakor, a Putnokról 7.06 és 12.35 órakor, a Szilvássvárdról 12.03 órakor induló;

október 11-től 14-ig Kiskunlacháza - Kunszentmiklós-Tass között a Budapestről 7.50 és 10.30 órakor, a Kiskunhalasról 7.40 órakor és a Kunszentmiklós-Tassról 11.50 órakor induló;

október 12-től 14-ig Csurgó-Gyékényes között a Budapestről 7.20 órakor és a Gyékényesről 12.00 órakor induló;

október 13-án és 14-én Hidasnémeti-Novajidrány között a Hidasnémetiről 14.48 és 16.45 órakor, a Miskolcra 14.58 és 16.11 órakor induló vonatokról autóbuszokra kell átszállni az utasoknak. az autóbuszokon természetesen a megváltott vasuti jegyek érvényesek.

a vonatpótló autóbuszok közlekedése miatt kisebb késésekkel kell számolni, ezért a vasut kéri az utasok türelmét és megértését. /mti/

kf/ig hgy

00.18 081083 1860

--

sb0015 4 160 mtib1015

meduzák az almásneszmélyi holt duna-ágban

1983. október 8. - biológiai ritkaságnak számító zsákmányra tett szert két almásneszmélyi diák. az ugynevezett senki szigetét körülölelő holt duna-ágban édesvízi fátyolos meduzákat fedeztek fel, méghozzá a vizivilág lakóinak olyan fajtát, ami honi vizeinkben rendkívül ritka, folyóink, tavaink szennyezettsége miatt. a dunában például a szakirodalom szerint utoljára a századforduló táján észlelték az édesvízi meduzák felbukkanását.

a meduzák újbóli megjelenése sajnos nem azt bizonyítja, hogy annyira megtisztult volna a duna vize, hogy ismét jó életteret nyújt ezeknek a vízi lényeknek. jelenlegi élőhelyük ugyanis ott van, ahol a holtág medre gödörszerűen lemélyül, s ahol valamiért a környezetnél tisztább a víztömeg. a szakemberek úgy vélekednek, hogy a holtágnak ezen a pontján források törnek fel a mederfenéken, s a meduzák itteni megjelenése ezt látszik igazolni.

a szerencsés ifju felfedezők, az iskola biológiai szakkörének tagjai befogtak néhány példányt a mintegy forintnyi átmérőjű, opálos fehér színű meduzákból és ezeket átadták a szakembereknek. a hozzáértők megkísérlik mesterséges körülmények között továbbtenyészteni a vizlakókat.

az almásneszmélyi általános iskola ifju természetbuvárai vezetőik segítségével színes diafelvételeken örökítették meg a meduzákat; a kópiákat sokszorosítják, és a látványos szemléltető eszközökből juttatnak a megye több általános iskolájának. /mti/

ráb/ig az hgy

00.18 081083 1491

-.-

sb0016 4 160 mtib1016

megszépült a székesfehérvári püspöki palota

1983. október 8. - helyreállították, felújították székesfehérvár egyik legjelentősebb műemlék épületét, a copf stílusú, 1800-ban rieder jakab tervei alapján épült püspöki palotát. a három utcára néző, díszes épületet kívül-belül felújították, korszerűsítették. tatarozták a belső termeket, szobákat, eredeti szépségében állították helyre a negyven ezer kötetes könyvtárat, valamint az empire és biedermeier stílusú dísztermeket. a külső homlokzat visszakapta eredeti színét, s a korábbi zöld helyett krémszínűre festették. felújították, s pótolták a szabadság tér „ékszerékné”, emlegetett palota faragott faldiszeit, helyreállították a kovácsoltvas rácsokat, s a díszes tölgyfa kaput. a palota előtt, az országalma körül átalakították a teret is, padokat, virágládákat helyeztek el, s kellemes pihenő sarkot alakítottak ki. /mti/

dáv/fné/ig az hgy

00.19 081083 0911

-.-

sb0017 4 150 mtib1017

forr az uj bor

1983. október 8. - pihenő nélkül zajlik a szüret az ország legnagyobb bortermelő vidékén, bács-kiskunban, ahol az elmúlt napok hűvös éjszakái után már a késői érésű fajták puttonyozását is megkezdtek a hét végén. a minőség megőrzésére, javítására fajtánként préselik a szőlőt, ami minden eddiginél szebbre színeződött, zamatosodott. édes az alföldi leánya, 18-19 cukorfokkal szűrik az ezerjő levét. eddig a termés 40 százaléka került hordóba, s a pincészetekben forr az idej bor. szombaton és vasárnap, baráti és családi segítséggel több, mint nyolcvanezren szüretelnek bács-kiskunban. /mti/

lász/bné/ig az hgy

00.20 081083 0645

-.-

sb0018 4 150 mtib1018

nagyjavítás után ismét termel az ércetömörítőmű

1983. október 8. - a tervezett határidőnél hamarabb végeztek a dunai vasmű ércetömörítőjének nagyjavításával, s a kohászti kombinát e fontos üzeme - amely a kohókat látja el alapanyaggal - újra megkezdte a termelést. öt vállalat kétszázötven szakembere dolgozott tizenkét napig felújításán, s a munka során többek között kicserélték a főbb gépészeti berendezéseket, a füstgázcsatorna falazatát, átvizsgálták a gépeket, s megerősítették az épület egyes vasszerkezeti elemeit. a tartókra nehezedő súly csökkentésére a téglafalakat trapézlemezekkel helyettesítették. a felújításra igen nagy szükség volt, a berendezések rossz állapota miatt korábban ugyanis gyakoriak voltak az üzemzavarok. a szakemberek szerint a nagyjavítás eredményeképpen jobb lesz a minőség és javulnak a munka feltételei is. az ércetömörítő jövőre havonta mintegy 100 ezer tonna alapanyagot biztosít majd a kohóknak. /mti/

dáv/fné/ig az hgy

00.20 081083 0974

-.-

sb0019 4 160 mtib1019 /közönségszolgálat/

díjnyertes amatőrfilmek nemzetközi fesztiválja győzött

1983. október 8. - október 13-a és 16-a között rendezik meg a díjnyertes amatőrfilmek nemzetközi fesztiválját győzött. ezuttal immár ötödik alkalommal ad otthont a rába-parti város az eseménynek, amely az elmúlt években rangot vívott ki magának az amatőrfilmes körökben. ezt jelzi, hogy a küszöbön álló seregszemlére 18 ország jelentette be részvételét.

a fesztiválra az utóbbi három évben készült és nemzeti, vagy nemzetközi versenyeken díjat nyert alkotásokkal lehetett nevezni; a résztvevő országok 60 perces kollekciót mutatnak be. a vetítendő - száznál is több - film a művészeti ág szinte valamennyi műfaját felöleli: lesz közöttük animációs és játékfilm, néprajzi és dokumentumfilm. a nemzetközi mezőnyben a hazai színeket öt alkotás képviseli.

a csütörtök délután 3 órakor kezdődő és szombat estig tartó vetítések nyilvánosak. az alkotásokat nemzetközi zsüri értékeli. az eredményhirdetésre és a díjkiosztásra vasárnap délelőtt 10 órakor kerül sor. a fesztiválnak a petőfi sándor művelődési központ ad helyet. /mti/

mzs/ig az hgy

00.21 081083 1123

--

sb0020 4 180 mtib1020

thetis - fürjtojásból

1983. október 8. - új kozmetikumok, thetis márkanévet viselő arcpakolások és testápolók gyártásához kezdett az interkémia vegyipari gazdasági társaság. a tartósított fürjtojást tartalmazó készítmény receptje egy magyar biokémikus csoport találmánya. az arcpakolások és a testápoló sorozatgyártását az interkémia vállalta el, amelynek korszerű aerosoltöltő géppel felszerelt kerepestarcsai üzemében a fürjtojást tartalmazó kozmetikumból karácsonyig százezret palackoznak. a thetis kozmetikai családnak eddig öt tagja van: a zsíros, a száraz, a normál és az extra száraz arcra való pakolás, testápoló hab és sampon. jövőre újabb négy szerrel bővítik a választékot, a férfiak számára gyártanak zsíros és száraz bőrre való arcpaló és borotvahabot, valamint mindenki által használható napozóhabot.

a thetis védjegyet viselő kozmetikumcsalád iránt - amelyet a gyártók belgiumban, ausztriában és kanadában már szabadalmaztattak - máris nagy az érdeklődés. ennek oka, hogy a kozmetikai iparban a tartósított fürjtojás készítmény még nem volt ismeretes. a fürjtojás népszerűségére jellemző egyébként, hogy Európában éven százmilliót használnak fel belőle kozmetikai célokra, s a fogyasztók között Magyarország az ötödik helyen áll.

a sorozatgyártás beindulása után a tartósított fürjtojás-készítményt az interkémia vegyipari gazdasági társaság a pharmatraden keresztül exportálni is fogja. az új kozmetikai család tagjait belföldön novembertől a duna élelmiszer és vegyiáru kereskedelmi vállalat hozza forgalomba. /mti/

gál/az/gw hgy

08.01 081083 1578

MA

--

bel

- 18 -

1983.10.08.

sb0021 4 150 mtib1021

uj szerelősor a bakonyban

1983. október 8. - újabb korszerű szerelőrendszert állított munkába a veszprémi bakony művek, s megkezdtek rajta a lada, moszkvics, zasztava és dacia személygépkocsik gyújtáskapcsolóinak gyártását; ezekből az alkatrészekből több mint félmillió darabot állítanak elő évente. ezen a szalagon készítik a legújabb típusu gyújtáskapcsolókat is, amelyeket a lada 2108-as új személyautóhoz szállítanak majd.

ezzel a fejlesztéssel a bakony műveknél megteremtették a gépkocsi kooperációban gyártott négy termék korszerű szerelésének feltételeit, hasonló szerelőszalagon készül ugyanis a kürt, az ablaktörlő és a gyújtáselosztó is. a korszerű szerelőrendszerek révén mintegy 30 százalékkal nagyobb a termelékenység és jobbak a munkakörülmények. /mti/

bév/mé/az/gw hgy

08.11 081083 0809

--

sb0022 4 150 mtib1022

ígéretes fácánvadászat békésben

1983. október 8. - békés megye 47 vadásztársaságánál szombaton megkezdődött a fácánvadászat, amely szép zsákmányt ígér. a következő hetekben, hónapokban külföldi vadászokat is fogadnak, akik számára 25600 fácánkakas kilövését teszik lehetővé. a vadásztársaságok élőfácán befogási terve is magas: 26800 fácán kerül hálóba, majd külföldre.

a békés megyei vadászok fácánkilövési, befogási tervei megalapozottak, ugyanis ez év nyarán 240 ezer keltetett fácáncsibét neveltek fel és helyezték ki a vadászterületekre. emellett az időjárás kedvezett a természetes szaporulatnak is. ennek köszönhetően a jelenlegi állomány minden korábbinál magasabb. /mti/

bty/ke/ká/gw hgy

08.17 081083 0722

MA

--

bel

- 19 -

1983.10.08.

sb0023 4 170 mtib1023

bővül az orosházi kutmuzeum

1983. október 8. - kutkerttel bővül az orosházi kutmuzeum, amit a már használaton kívüli - 1931-ben épített - viztoronyban rendezett be tavaly a népfront városi honismereti munkacsoportja. a csak hétfőként nyitvatartó kis muzeum kiállítótermében esztendeje az „ásott kuttól a viztoronyig”, című állandó összeállítás kapott helyet; fényképek, írásos emlékek segítségével mutatják be a város területén eddig létezett és jelenleg is megtalálható kutfajtákat. a sikeren fölbuzdulva hozzák létre most a népfrontosok a kutkertet, itt helyezik majd el tizennégy fémkútból álló gyűjteményüket, amelyben olyan ritkaságok is megtalálhatók, mint a kanalas kut, meg a lendkerekes kut, s további gyűjtéssel bővítik a köztéri víznyerés kiállítandó emlékeit. a társadalmi összefogással, anyagi ráfordítás nélkül készülő muzeumbővítés további érdekessége, hogy a kutkert kerítését a város muzeális értékű kovácsoltvas kapuiból készítik el. a tervek szerint tavasszal nyílik az orosházi kutkert. /mti/

sam/ke/az/gw hgy

08.28 081083 1047

--

sb0024 4 160 mtib1024

zalaegerszeg: színházavatás a tragédiával

1983. október 8. - az ember tragédiája diszsbemutatójával avatják föl október 11-én kedden thália legújabb otthonát, a zalaegerszegi hevesi sándor színházat. az intézmény az 1962-ben megépült - eredetileg is színháznak szánt - volt megyei művelődési központban kapott helyett. a belvárosban található kétemeletes, könnyen megközelíthető épület jelentős átalakítása és korszerűsítése 1981 februárjában kezdődött. a nagyszabású munka tizenkilenc vállalkozó közreműködésével - harminckét hónap alatt - fejeződött be.

a főszínpad 212 négyzetméteres, a lejtős, lépcsős, karzat nélküli nézőtéren 486-an férnek el. a közönség az árkados bejáraton belépve a térfal sztikákkal díszített előcsarnokba jut, ahol a ruhatár és a pénztár is található, innen nyílik az ugynevezett egészsznapos klub is. a földszintről kétoldali széles lépcső vezet fel az első emeleti nézőtéri bejáratokhoz, illetve a képzőművészeti kiállításokra alkalmas paravánrendszerrel ellátott dohányzóba. ugyanezen a szinten van a büfé, patkóalakú bárpulittal és ülőhelyekkel. a második emeleten többcélú, 154 négyzetméteres kamara-, illetve próbatermet alakítottak ki, előtérrel.

MA

a társulat művészi felkészülését, pihenését kispróbaterelem, színészklub, könyvtár, színésztartozkodó és büfé szolgálja. van orvosi szoba, szabóműhely, valamint diszlet-, jelmez- és butorraktár is. korszerű színpad-gépezetet és egyéb modern műszaki berendezéseket szereltek föl. minden feltétel adott a tv-közvetítéshez; már a zalaegerszegi hevesi sándor színház ünnepélyes megnyitására is beszámol a televízió. /mti/

tas/kné/az/gw hgy

• 08.48 081083 1643

--

sb0025 4 180 mtib1025

teher- és személyvonat összeütközése

1983. október 8. - a győri pályaudvaron pénteken este vasuti baleset történt. a pápai személyvonat két perccel az indulás után összeütközött egy tolató tehervonattal. két teherkocsi kisiklott és megrongálódott a személyvonat mozdonya. több utas könnyebben megsérült, négyüket kórházba szállították, de néhány óra ápolás után hazaengedték őket.

a baleset okát rendőrségi és vasuti szakértők vizsgálják. /mti/

cser/gw ie

09.17 081083 0481

M

--

sb0026 1 150 mtib1026

másodvirágzás

1983. október 8. - szokatlan októberi játékot üz a természet a tiszazugban. a homoki gyümölcstermelő tájon másodsor bontottak szirmot a szilva- és körtefa virágai. mivel nappal még kellemesen meleg az időjárás, a méhek is szorgalmasan gyűjtögetik az ajándék-nektárt. /mti/

end/gw ie

10.59 081083 0316

--

sb0027 1 160 mtib1027 /felhasználható: 19.00 órától!/
ifjúsági népzenei együttesek országos találkozója

1983. október 8. - ifjúsági népzenei együttesek országos találkozóját rendezték meg szombaton mezőtúron. a népzenei hagyományokban gazdag alföldi város invitálására 11 zenekar és népdalkör fogadta el. énekeltek, rögtönzött térzenét adtak, megismerkedtek a vendéglátóváros népművészeti értékeivel. /mti/

end/gw ie

11.03 081083 0381

--

sb0028 4 150 mtib1028

kommunista műszak - épül a büki gyógyvizpalackozó

1983. október 8. - vállalatok, szövetkezetek összefogásával gyógyvizpalackozó üzem létesül bükfürdőn. a gyógyviz-, üditő- és palacküzemi társaság a jövő év második negyedére tervezi az üzem beindítását, s hogy a határidőt tartani tudják, gyorsítják a kivitelezést. ennek érdekében kommunista műszakot tartanak a hét végén az építők; dolgoztak szombaton, s munkával töltik a vasárnapot is.

M

bel

- 22 -

1983.10.08.

a vas megyei bük község határában 1957-ben olajkutató furások során feltört termálviz legnagyobb értéke a jelentős kalcium, magnézium és hidrokarbonát tartalom. a termálvizet 1965-ben gyógyvízzé nyilvánították. fürdőként mozgásszervi megbetegedések utókezelésére, nőgyógyászati bántalmakban szenvedők gyógyítására alkalmas. a fürdőt már évente több mint nyolcszázezren keresik fel, s a termálviz feltárása óta a forrás környékén kis fürdőváros alakult ki, amely folyamatosan épül tovább. ivókura formájában gyomorsavtúltengés, gyomor- és epebántalmak kezelésére hatásos, s most lehetőség lesz majd arra, hogy ebben a formában is nagyobb mennyiségben hasznosítsák.

a büki vizen kívül a tervek szerint különböző diétás üdítőitalokat is palackoznak majd, elsősorban hazai ellátásra, de exportálnak is belőle. /mti/

Lér/gw ie

11.34 081083 1290

--

sb0029 4 160 mtib1029 /felhasználható: 18.00 óra után!!!/

nemzetközi fuvószenekari találkozó

1983. október 8. - kétnapos nemzetközi fuvószenekari találkozó kezdődött szombaton szombathelyen, osztrák és hazai dunántúli fuvósok részvételével. este a bartók béla-teremben közös koncertet adtak; vasárnapi programjukban „sörzene,, és térzene szerepel. /mti/

Lér/gw ie

11.36 081083 0329

MK

--

bel

- 23 -

1983.10.08.

sb0030 4 150 mtib1030

kommunista műszak nógrádi üzemekben

1983. október 8. - kommunista műszakot tartottak szombaton a nógrádi szénbányák valamennyi üzemében a földalatti és külszíni bányák dolgozói, összesen ezeröttszázan. mintegy másfélezer tonna szenet küldtek felszínre, és a jövő heti termelés előkészítésén munkálkodtak. az ötszázezer forintnyi bér összegét a bányászok elhunyt szaktársaik családjának segítésére és a bányabiztonsági berendezések korszerűsítésére létesített bányászati alapítványnak ajánlották fel.

kommunista műszak volt szombaton a nógrád megyei sütőipari vállalat üzemében is, amelyekben a 260 ezer forint értékű termelés mellett bizonyos időszerű felújítási munkákat is elvégeztek. a bért a vállalati szociális ellátás javítására fordítják. dolgozott szabadnapján a budapesti közúti igazgatóság salgótarjáni üzemélnökségének 220 alkalmazottja is; szombati bérüket a salgótarjáni sportcentrum kialakítására kívánják költeni. magyarnándorban négyszázán szedték és válogatták az almát; az állami gazdaság dolgozói együtt a község lakosságával, társadalmi munkában. az így megtakarított munkabért az új körzeti általános iskola felépítéséhez ajánlották fel. /mti/

csiz/mfné/gw ie

12.29 081083 1209

--

sb0031 4 150 mtib1031

nyilvános telefonok miskolcon

1983. október 8. - a miskolcon pénteken üzembe helyezett tizenháromezer vonalas telefonközpont zavartalan bekapcsolását követően szombaton délelőtt élni kezdtek a vonalak az újonnan telepített nyilvános telefonfülkékben is. a városban ötvenöt új telefonfülkét állított fel a posta. a korábban lépcsőházakban elhelyezett nyilvános állomásokat is kihelyezték a közterületekre. szombattól hatvanhat olyan nyilvános telefonállomás működik - a korábbiakkal együtt - amelyek távhívásra is alkalmasak, közülük harmincról külföldre is lehet telefonálni. a távhívásra és nemzetközi hívásra is alkalmas készülékek piros, a csupán helyi

MK

bel

- 24 -

1983.10.08.

beszélgetést szolgáló készülékek pedig zöld színűek. a közeljövőben
- elsősorban a rosszul ellátott területeken - további nyilvános
telefonokat szerelnék fel. /mti/ (38)

tre/gw ie

6
12.41 081083 0847

-.-

sb0032 4 180 mtib1032

időjárásjelentés

1983. október 8. - a meteorológiai intézet jelenti szombaton
12.00 órakor:

felhősödés, majd gyöngye lehülés

jelentős átalakulás kezdődött kontinensünk időjárásában. az
ötvenedik és hatvanadik szélességi körök közötti területen, tehát
nagyjából a london-berlin-varsó-kujbisev vonal mentén - nyugat-kelet
irányu, nagy sebességű áramlási rendszer jött létre. ettől északra
hűvös, hideg, délre viszonylag meleg, száraz levegő áramlik. az
említett több száz kilométer széles zónában változó az idő,
időjárás frontok követik egymást, így gyakran esik az eső, záporosó
és erős a szél. az időjárás frontok említett pályája lassanként
közelebb kerül a kárpát-medencéhez.

magyarországon pénteken tulnyomóan napos, száraz idő volt, a
hőmérséklet csúcserőke 18, 22 fok között alakult. délutánra
mérséklődött a szél. szombat hajnalra általában 3, 8 fok közé hűlt
le a levegő és csupán néhol párasodott be. délelőtt a
nyugat-dunántulon jobbra közepesen felhős, másutt tulnyomóan napos,
száraz idő volt. a délnyugati szél kissé megélénkült. a hőmérséklet
11 órakor 14, 20 fok között volt.

budapest belterületén pénteken a hőmérséklet napi középértéke
14,5 fok, a százéves átlagnál 1,6 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre
átszámított légnyomás 1018 mbár, gyengén süllyed.

várható időjárás az ország területén vasárnap estig:

MK

bel

- 25 -

1983.10.08.

ma /szombaton/ jobbra derült, száraz idő lesz. az esti, éjszakai
óraktól nyugat felől tartósabb felhősödés kezdődik, amelyet többfelé
zápor, és megerősödő északnyugati szél kísér. vasárnap napközben
felhőátvonulások lesznek már csak szórványos záporral. az északi,
északnyugati szél vasárnap még sok helyen erős marad. várható
legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7, 12, legmagasabb nappali
hőmérséklet vasárnap 16, 20 fok között.

előrejelzés budapest területére holnap reggelig:

estig derült, száraz idő várható. utána felhősödés kezdődik
zápor és megerősödő szél mellett. a hőmérséklete késő este 16,
hajnalban 10 fok körül lesz. /mti/

er
12.47 081083 2207 { a duna vízállása 120 cm, a víz hőmérséklete
15,4 fok.

-.-

sb0033 4 180 mtib1033 /felhasználható: 19.00 órától!/
szüreti vigalom székesfehérváron

1983. október 8. - szüreti vigalom volt szombaton
székesfehérváron: a környék hajdani hagyományait felelevenítve
színes felvonulást rendeztek, népművészeti vásárt tartottak.
hordókkal rakott szekereken járták be a város főutonalait a
szüretelők, majd délután a fejér megyei népi együttes és a tilinkó
zenekar szórakoztatta a vigalom résztvevőit. este nagyszabású
utcabállal fejeződött be az őszi mulatság. /mti/
dáv/er ie

12.49 081083 0471

MK

-.-

sb0034 4 160 mtib1034

Lombhullató tura a bükkben

1983. október 8. - ragyogó őszi napsütésben kezdődött meg szombaton a borsodi természetjárók hagyományos lombhullató turája a bükk-hegységben. a lillafüred-ómassai erdei kisvasut megerősített szerelvényekkel közlekedett, és zsufoltak voltak a kiránduló helyekre járó autóbuszok.

a hét végét a bükkben töltő csaknem tizezer turistát igazi őszi pompa fogadta. a jávorkuti fenyvesek örökzöldjétől a pengőkői bükkösök rozsdabarnáig a spektrum szinte valamennyi színárnyalata megtalálható az erdőségben, ahol a tisztásokat valósággal befedi az őszi kikerics halványlila virága. /mti/

kör/er ie
12.54 081083 0641

--

sb0035 4 160 mtib1035

kecskeméti galéria

1983. október 8. - szombaton felavatták kecskemét állandó képtárát, a kecskeméti galériát, amely a város főterén, az ismert cifra palotában kapott helyet. a kétszemes, szecessziós stílusú sarokház 1902-ben épült, márkus géza tervei nyomán. felújítását tavaly kezdték meg, s belül a képtár céljainak megfelelően átalakították. itt kapott helyet a megyei múzeum tulajdonában lévő tóth menyhért hagyaték több mint másfélszáz legértékesebb darabja, a neves alföldi festők műveit tartalmazó nemes marcell féle adomány, valamint a magyar nemzeti galéria és több magángyűjtő által adományozott vagy letétbe helyezett alkotások, közöttük munkácsy mihály, mednyánszky lászló, nagy istván, barcsay jenő, egyry józsef, fényes adolf, thorma jános, rippl-rónai józsef festményei és rajzai.

a galériát somogyi józsef kossuth-dijas szobrászművész, a képzőművészeti főiskola rektora nyitotta meg. /mti/

Lak/gw ie

13.04 081083 0940

MK

--

sb0036 4 180 mtib1037

doktoravatás az állatorvostudományi egyetemen

1983. október 8. - az állatorvostudományi egyetem tanácsa szombaton nyilvános ünnepi tanácsülésen avatta doktorrá a tanulmányaikat idén befejezett állatorvos hallgatókat.

az egyetem aulájában dr. kardeván andor, az egyetem rektora köszöntötte a 81 orvosjelöltet, akik közül heten summa cum laude, 36-an pedig cum laude minősítéssel végeztek. ünnepélyes eskütételük után az egyetem vezetői kézfogással orvosdoktorokká fogadták a jelölteket. közöttük tíz külföldi állampolgár is diplomát kapott, többségük a fejlődő országokban kezdi majd meg hivatása gyakorlását.

a tanácsülésen a 60, illetve az 50 évvel ezelőtt végzett állatorvosokat is köszöntötték: dr. szelle béla nyugalmazott községi állatorvos gyémánt, 19-en arany jubileumi oklevelet vehettek át. /mti/

-ri/er ie
13.29 081083 0843

--

sb0037 4 180 mtib1038 /közönségszolgálat/

Lottónyeremények

1983. október 8. - a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a 40. játékhetén 5 találatos szelvény nem volt. a lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 39 fogadónak volt, nyereményük egyenként 225.157 forint,

3 találata 4.526 fogadónak volt, nyereményük egyenként 970 forint,

a 2 találatos szelvények száma 176.288 darab, ezekre egyenként 30 forintot fizetnek. /mti/

er ie
13.32 081083 0475

MK

--

sb0038 4 160 mtib1039 /közönségszolgálat/

műsorváltozás az erkel színházban

1983. október 8. - az operaház igazgatósága közli, hogy sorozatos megbetegedések miatt az október 9-én 11 órára meghirdetett a végzett hatalma című előadás elmarad az erkel színházban. a failoni-oláh bérlet tulajdonosai helyette mozart: figaro házassága című operáját tekinthetik meg. a megváltott jegyek érvényesek, vagy az előadás kezdetéig az erkel színház pénztárában visszaválthatók.

/mti/

-ri/er ie

13.33 081083 0453

--

sb0039 4 160 mtib1041

ormánsági napok

1983. október 8. - ormánsági napok kezdődtek szombaton baranya dráva-melléki tájegységének egyik központjában, sellyén. az ormánsági hétvégét a megyei művelődési központ és a helyi nagyközségi közös tanács támogatásával a sellyei körzeti művelődési ház rendezte meg azzal a céllal, hogy kétévenként ismétlődő alkalmat teremtsen a helyi néprajzi gyűjtőmunka legújabb eredményeinek megismertetésére, az ormánsági hagyományok ápolására, a baranyai népi együttesek találkozására.

a kétnapos programot a környékről elszármazott szatyor győző népművész grafikáinak kiállításával nyitották meg, amelyeket az ugyancsak ormánsági író, kodolányi jános könyveinek illusztrálására készítettek. a helyi művelődési szakemberek és a néprajzkutatók gyűjtötte dokumentumokból „az ormánság multja”, címmel rendeztek kiállítást, és bemutatták a televízió pécsi körzeti stúdiójának a népi iparos mesterségekről készített „ormánság fája”, címmű filmjét is. drávaiványiban, a jellegzetes, festett fakazettás menyegző ormánsági templomok egyikében kórushangversenyt tartottak, a csányoszrói tájházban a híres ormánsági szöttesekből rendezett kiállítás várta az érdeklődőket, akik a tájház tőszomszédságában megtekinthették a hagyományokat őrző és továbbfejlesztő szőnyegszövő üzemet is.

vasárnap népi iparművészeti vásár kezdődik sellyén, majd baranya hagyományörző együttese - köztük a kémes-i táncsoport - adnak izelítőt a megye és az ormánság gazdag népművészetéből. /mti/

kász/er ie

13.42 081083 1506

--

MK

sb0040 4 150 mtib1042

őszi mezőgazdasági munkák /1. rész/

1983. október 8. - országszerte kihasználták szombaton a földeken az októberi napsütéses, kellemes időjárást, ami főként a betakarítási munkáknak kedvezett. különösen jó ütemben haladtak a kukoricabetakarító kombájnok, mivel a sokévi átlagnál 4-5 százalékkal alacsonyabb a termés nedvességtartalma. a csongrádi határban 350 kombájn törte, morzsolta a kukoricát, amelynek eddig csaknem 60 százalékat takarították be. vas megyében is már biztonságban van a kukoricának csaknem fele, egy részét a már bevált módszerrel, szárítás nélkül, energiatakarékosan tárolják. a terület csaknem 40 százalékaról, 17 ezer hektárról törték már le a csöveket borsodban is. több helyről, például a szikszói állami gazdaságból a halmai tsz-ben épített új tárolókba szállították a terményt. általában a silónak szánt kukorica már a tárolókban van, a szemeskukoricának azonban eddig még csak 30 százalékat takarították be. szolnok megyében 32 ezer hektárnyi kukoricaföld termését törték le, ezzel a megye e fontos növényének négyötöde magtárakba, illetve szárítókba került. itt jól jártak azok a gazdaságok, amelyek nem siették el a kukorica betakarítását, az elmúlt hetekben lehullott 30-40 milliméter csapadék és a kissé hűvösebbre fordult időjárás hatására ugyanis emelkedett a termés, izmosodtak a kukoricacsövek.

a cukorrépatermő vidékeken is jól haladnak a betakarítási munkák. a cukorrépat mindenütt a termelőüzemekkel kötött szerződés szerinti ütemben szedik. a fontos ipari növénynek vas megyében eddig 20 százalékat takarították be, s jól megszervezték a gépek után a répafejek összegyűjtését is. a borsodi földeken a hagyományos taktaközi termőtájon kívül a tiszta-, valamint a bordog-közi nagyüzemi táblákról csaknem 800 hektárról, a vetésterület egyharmadáról szedték fel a cukorrépat. fejér megyében nehezen birkóztak a masinák a cukorrépa betakarításával: a száraz talaj valósággal szoritja a répafejet, s az beszakad a földbe, így néha kétszer is végig kell mennie a gépeknek egy-egy soron. a hanságból az ácsi, a petőházi és a sárvári cukorgyárakba folyamatosan érkeznek a répaszállítmányok.

a borvidékeken ezen a hét végén is sok munkát adott a szüret. a győr környéki szőlőskertekben, a soproni történelmi borvidéken több ezren szüreteltek. a dél-alföldi bortermő vidékén a korai érésű szőlőket már leszüretelték. a kései fajákat ütemesen szedik, mert ezek jól türik az időjárás viszontagságait, s az októberi napsütésben még növekszik a cukortartalmuk. a dél-balatoni borvidék legnagyobb szőlőtermelő üzemében, a balatonboglári állami gazdaságban végéhez közeledik a több mint ezer hektárnyi termés leszüretelése, a jövő hét végére már az utolsó fürtök is lekerülnek a tőkéről. /folyt. köv./ er

13.55 081083 2754

MK

bel

- 30 -

1983.10.08.

sb0041 4 150 mtib1043

őszi mezőgazdasági munkák /2. rész/

a gyümölcsbetakarítás is jól halad országsszerte. a siófoki állami gazdaság gyümölcsösében közvetlen befejezés előtt áll az alma, körte szedése, egy hét múlva már ennek a munkának gondját is letehetik a gazdaságokban. a vas megyei gyümölcsösökben az alma 70 százalékat szedték le a hét végéig. általában a téli almának 90, a körtének pedig 80 százalékat, s itt néhány üzemben már végeztek is a gyümölcsszürettel.

az ország sok vidékén szedik a tájjellegű terményeket. makó környékén kétezer hektáron befejezték a vöröshagyma szedését. a termések a nyári szárazság miatt valamivel kisebbek, mint más esztendőkkben, viszont magasabb az értékük, jobb a fűszerezőképességük, kiválóan alkalmasak konzervipari feldolgozásra. három hét óta szinte pihenő nélkül szedik a fűszerpaprikát kalocsa környékén. a meleg a termés 90 százalékat már beérlette, s így naponta 20-25 vagonnyit szednek le a vidék piros aranyából, amelyet szárítótelepeken készítenek elő őrlésre, a háztáji termés pedig a lakóházak ereszein szikkad. a laboratóriumi minták szerint a kalocsai fűszerpaprika festékanyaga, c-vitamin tartalma példátlanul gazdag az idén. a nagykunságban, ahonnan az ország rizstermésének csaknem kétharmada származik, befejeződött a 6 ezer hektárt meghaladó területen a vizigabona aratása és cséplése, csupán néhány hektár mélyebben fekvő terület maradt még hátra. a rizsnek kedvezett a meleg időjárás, s a legtöbb termést hozta az őszi érésű kultúrák közül.

az őszi földmunkáknak, a talajelőkészítésnek és vetésnek nem kedvez a szárazság, a szántótraktorok csak nehezen boldogulnak, s a talajmunkák a szokásosnál több energiát követelnek. vas megyében a nagyüzemek egymást kölcsönösen segítve dolgoznak a földeken, s így a buza vetőmagját a tervezett terület 43 százaléka, a rozsét 88 százaléka már elvetették. általában a buza vetésére összpontosították az erőket, hét végén a tervezett terület 45 százaléka végeztek a vetéssel. szántás helyett kultivátorozással, tárcsázással készítik elő a vetéshez a talajt fejr megyében, a száraz földdel ugyanis nem bírnak az ekevasak. somogyban szombat estig az ősziak alá a tervezett terület háromnegyedénél végezték el a talajmunkát, s a kalászosok magját csaknem 20 ezer hektáron elvetették a gazdaságok. csongrádban naponta 3 ezer hektáron vetik el a magot, sokéves tapasztalat szerint ugyanis az október közepe táján vetett kenyérgabonák fejlődnek a legjobban. a tavalyinál több kenyérgabona vetését tervezik a hajdusági tsz-ek, s a számításba vett területnek több mint egyharmadán már földben van a mag. /mti/

mg/lér-dáv-tóa-káp-end-cser-tób-szü-lász-kör/er ie
14.16 081083 2657

MM

--

bel

- 31 -

1983.10.08.

sb0042 4 160 mtib1044

két kiállítás ráckeven

1983. október 8. - a muzeumi hónap rendezvényei sorában két kiállítás nyílt a hétvégén ráckeven. czobel béla születésének centenáriuma alkalmából a szentendrei gyűjtemény anyagából a festőművész korai és későbbi képeiből válogatták ki a munkásságát reprezentáló 40 alkotást. a tárlat az árpád muzeumban október végéig tekinthető meg.

ugyancsak ráckeven, a savoyai kastélyban, a szigetszentmiklóson élő nádasi jános és az nszk-ban dolgozó grafikus fia együttes tárlatán több táblaképük és rajzuk látható október végéig. /mti/

gál-os/mz bam

16.22 081083 0587

--

sb0043 4 160 mtib1045

a farkas szempillái - bemutató a radnóti színpadon

1983. október 8. - japán népmesékből írt zenés mesejátékot horváth péter és novák jános, a darabot szombaton mutatta be a radnóti miklós színpad társulata.

a nagyszerű bors néni alkotói ezúttal távoli világba hívták játszani, kalandozni kis nézőiket, akik megismerkedhettek momtaróval, japán legnagyobb barackfiújával, a szegény szolgálólánnyal, a piros démonokkal, láthatták jamamba táncát. az egzotikus tájra képzeletbeli selyemsárkány röpitette a gyermekeket, akiket - ha a hős bajba került - segítségül is hívtak a szereplők.

az előadáson a főbb szerepeket fazekas istván, herceg csilla, thirring viola és szatmári györgy alakította. a diszleteket radovics andrea, a jelmezeket somlai tibor tervezte. rendezte novák jános. /mti/

t cs/mz bam

16.28 081083 0827

1981

--

bel

- 32 -

1983.10.08.

sb0044 4 130 mtib1046 /embargó: 18 óráig!/
Lázár György csehszlovákiába utazik

1983. október 7. - Lázár György, a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke október 10-én, hétfőn, hivatalos baráti látogatásra a csehszlovák szocialista köztársaságba utazik, Lubomír Strougalnak, a csehszlovák szocialista köztársaság szövetségi kormánya elnökének meghívására. /mti/

pá/ag/mz bam

17.15 081083 0359

--

sb0045 4 160 mtib1047

grúz együttes bemutatkozása kőbányán

1983. október 8. - a tbilisziből érkezett grúz folklór és vokál együttes nagy sikerrel mutatkozott be szombaton délután a Pataky István művelődési központban. A több mint 30 tagú ének-, zene és néptánc-csoport hangulatos, és színes számai kiváló szórakozást nyújtottak a kőbányai közönsének. /mti/

gg/mz bam

18.10 081083 0363

--

sb0046 4 180 mtib1048 /közönségszolgálat/
időjárásjelentés

1983. október 8.

1985

bel

- 33 -

1983.10.08.

előrejelzés az ország területére vasárnap estig:

felhőátvonulásokra számíthatunk szörványos záporokkal. az északi szél sokfelé még erős marad.

a hőmérséklet csúcserőke 16, 20 fok között várható. /mti/

mz bam

18.20 081083 0334

--

sb0047 4 130 mtib1049

dr. várkonyi Péter hazaérkezett az egyesült államokból

1983. október 8. - dr. várkonyi Péter külügyminiszter szombaton hazaérkezett az egyesült államokból. hivatalos látogatást tett Washingtonban, majd New Yorkban részt vett az ENSZ közgyűlés 38. ülészakán munkájában. /mti/

pá/ag/mz bam

18.22 081083 0309

--

sb0048 4 180 mtib1051

belpolitika hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. október 8.

sb0001 több a lapkézbesítő, kevesebb a panasz /1. rész/
sb0002 több a lapkézbesítő, kevesebb a panasz /2. rész/
sb0003 több a lapkézbesítő, kevesebb a panasz /3. rész/
sb0004 a kisz is kezdeményezte /1. rész/
sb0005 a kisz is kezdeményezte /2. rész/
sb0006 jól haladnak az őszi munkák
sb0007 jubileumi kötet /1. rész/
sb0008 jubileumi kötet /2. rész/
sb0009 a tit természettudományi stúdió programjából
sb0010 pályaválasztási hetek a fővárosban /1. rész/
sb0011 pályaválasztási hetek a fővárosban /2. rész/

1985

sb0012 zenei előrejelzés késő ősze /1. rész/
 sb0013 zenei előrejelzés késő ősze /2. rész/
 sb0014 vonatpótló autóbuszok
 sb0015 meduzák az almásneszmélyi holt duna-ágban
 sb0016 megszépül a székesfehérvári püspöki palota
 sb0017 forr az új bor
 sb0018 nagyjavítás után ismét termel az érc-tömörítőmű
 sb0019 díjnyertes amatőrfilmek nemzetközi fesztiválja győre
 sb0020 thetis - fürjtojásból
 sb0021 új szerelősor a bakonyban
 sb0022 ígéretes fácánvadászat békésben
 sb0023 bővül az orosházi kutmuzeum
 sb0024 zalaegerszeg: színházavatás a tragédiával
 sb0025 teher- és személyvonat összeütközése
 sb0026 másodvirágzás
 sb0027 ifjúsági népzenei együttesek országos találkozója
 sb0028 kommunista műszak - épül a büki gyógyvizpalackoz
 sb0029 nemzetközi fuvószenekari találkozó
 sb0030 kommunista műszakok - épül a büki gyógyszálló
 sb0031 nemzetközi fuvószenekari találkozó
 sb0032 kommunista műszak nógrádi üzemekben
 sb0033 nyilvános telefonok miskolcon
 sb0034 időjárásjelentés
 sb0035 szüreti vigalom székesfehérváron
 sb0036 lombhullató tura a bükkben
 sb0037 kecskeméti galéria
 sb0038 doktoravatás az állatorvostudományi egyetemen
 sb0039 lottónyeremények
 sb0040 műsorváltozás az erkel színházban
 /folyt. köv./ gw/er
 19.28 081083 1783

--

sb0049 4 180 mtib1052

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 ormánsági napok
 sb0042 őszi mezőgazdasági munkák /1. rész/
 sb0043 őszi mezőgazdasági munkák /2. rész/
 sb0044 két kiállítás ráckeve
 sb0045 a farkas szempillói - bemutató
 sb0046 lázár györgy csehszlovákiába utazott
 sb0047 gruz együttes bemutatkozása
 sb0048 időjárásjelentés
 sb0049 dr. várkonyi péter hazaérkezett
 sb0050 tartalomjegyzék /1. rész/

1945

sb0051 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: Kovács György
 szerkesztette: Izsák Erika
 Baumann László
 - v é g e -

/mti/ mz bam
 19.29 081083 0670

1945

--

MUNKASZÁM:

A 24

FELVÉTEL:

630

Készítette:

STROHNE